

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/336/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815210150
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7815210150.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobkyne L. T., D.. XX. XX. XXXX, H. N. Z. XX, práv. zast. Advokátska kancelária Mgr. Ivica Štigitz, advokátka, so sídlom Rožňava, Šafárikova 8 proti žalovanému Pohotovosť s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia a určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje v časti úroku z omeškania do výšky 3 % ročne zo sumy 1.147,19 Eur za čas od 01.10.2015 do zaplatenia.

Súd určuje Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzavretú dňa 22.01.2010, uzavretú medzi účastníkmi konania, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 705800253, za neplatnú.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.147,19 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z uvedenej dlžnej sumy za čas od 01.10.2015 do zaplatenia, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Súd vylučuje na samostatné konanie vec v časti rozšírenej žaloby o zaplatenie sumy 912,38 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z uvedenej sumy za čas od 01.10.2015 do zaplatenia a v časti rozhodnutia o náhrade trov konania.

odôvodnenie:

Žalobkyňa podala žalobu, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov pod č. 705800253 (resp. č. 8705800253) zo dňa 22. 01. 2010, zaplatenia sumy 1.147,19 Eur, spolu s ročným úrokom z omeškania 8,05 % odo dňa podania žaloby.

Spolu so žalobou podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia (ďalej len „PO“), ktorým by súd nariadil zamestnávateľovi žalobkyne, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne, v prospech žalovaného, vykonávaných na základe uvedenej Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, a to do skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12C/336/2015.

Nárok odôvodnila tým, že na základe Zmluvy o úvere zo dňa 22.01.2010 (ďalej len „Zmluva“) jej bol poskytnutý úver vo výške 400,- Eur. Žalovaná mala zaplatiť celkovo na úver 792,- Eur v 12 mesačných splátkach vo výške 66,- Eur. V deň uzavretia Zmluvy bola žalovaným vystavená a predložená žalobkyni k podpisu aj blanco zmenka č. 705800253, ktorú žalovaný vyplnil na sumu 744,19 Eur. V totožný deň bola podpísaná Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov pod č. 705800253 (ďalej len „Dohoda“).

Žalobkyňa zaplatila výrazne vyššiu sumu, ako to vyplývalo zo Zmluvy, a to jednak úhradami v hotovosti na základe Potvrdení o prevzatí peňažných prostriedkov a jednak prostredníctvom vykonávaných zrážok zo mzdy podľa Dohody. Zamestnávateľ zrazil žalobkyni nasledovné sumy. Dňa 12.12.2011 a 11.01.2012 sumu po 66,- Eur, od 13.02.2012 pravidelne každý mesiac sumu 10,- Eur. Dňa 06.03.2013 zaplatila

žalobkyňa jednorazovo sumu vo výške 482,19 Eur. Žalobkyňa je toho názoru, že Zmluva o úvere sa má považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú, pretože v Zmluve absentovali podstatné náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. d.), g.), h.), i.), j.), k.), n.), p.) q.), s.) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Za stavu, keď je Zmluva považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú, mala žalovaná zaplatiť len sumu 400,- Eur. Ku dňu podania žaloby zaplatila sumu 1.547,19 Eur, z toho dôvodu si uplatnila žalobkyňa rozdiel medzi sumami, ktoré boli skutočne na úver zaplatené vo výške 1.547,19 Eur a sumou, ktorú mala zaplatiť žalovanému na základe Zmluvy o úvere, 400,- Eur.

Zrážky boli realizované na základe Dohody, ktorá je podľa názoru žalobkyne neplatná, pretože nespĺňa podstatnú náležitosť pre jej platnosť v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka, a to súhlas dlžníka s vykonaním zrážok z mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku, pretože takéto dojednanie je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže sa odchyľuje od ust. § 551 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa (ust. § 53 ods. 1 a ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda nadobúda účinnosť, len ak je pohľadávka zročná a zrážky je možné vykonať len po zročnosti.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 12C/336/2015 - 18 zo dňa 28.10.2015, súd uložil zamestnávateľovi žalobkyne, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov pod č. 705800253 (resp. č. 8705800253) zo dňa 22. 01. 2010. Proti uvedenému uzneseniu podal žalovaný odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 11Co/73/2016 - 50 zo dňa 16.03.2016 potvrdil uznesenie o nariadení PO. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplynulo okrem iných skutočností aj to, že nároky vyplývajúce zo vzťahov účastníkov konania je potrebné posudzovať podľa právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej v Občianskom zákonníku, ako aj v Zákone o spotrebiteľských úveroch.

V priebehu konania, žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti uplatnených úrokov z omeškania v rozsahu 3 % ročne z dlžnej sumy a naďalej trvala na zaplatení úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne z uplatnenej dlžnej sumy. V rozsahu späťvzatia žaloby, súd konanie zastavil podľa ust. § 96 ods. 1,2 O.s.p.

Žalobkyňa v súvislosti so zistením, že zrážky zo mzdy pokračujú (napriek nariadenému predbežnému opatreniu), navrhla rozšírenie žaloby o sumu 912,38 Eur, pričom nevyklúčila možnosť nárastu nároku, za situácie vykonania ďalších zrážok zo mzdy, pretože taká možnosť nie je vylúčená.

Za tejto situácie navrhla žalobkyňa rozšírenie žaloby a súčasne v tomto rozsahu aj vylúčenie veci na samostatné konanie, pretože bude potrebné doplniť dôkazy na preukázanie tejto časti nároku, prípadne jeho navýšenia, ak budú zrážky pokračovať.

Súd pripustil rozšírenie žaloby v časti vydania bezdôvodného obohatenia žalobkyne žalovaným vo výške 912,38 Eur, spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne za čas od 01.10.2015 do zaplatenia, uznesením č.k. 12C/336/201- 86 zo dňa 29. 06.2016.

Žalobkyňa v priebehu konania tiež upresnila, že zaplatenie sumy 1.147,19 Eur požaduje z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomným vyjadrením žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav.

Žalobkyňa trvala na podanej žalobe. Uviedla, že napriek právoplatnému uzneseniu o nariadení PO, zamestnávateľ jej naďalej vykonával zrážky zo mzdy. Zistila, že časť vykonaných úhrad nebola zahrnutá do prehľadu splátok a pokút, čo preukázala Potvrdením o prevzatí sumy zo dňa 12.04.2010 vo výške 33,- Eur /v prehľade je uvedené 19.04.2010/. Ďalšie potvrdenie bolo vystavené na sumu 33,- Eur dňa 29.03.2010 (takýto dátum v prehľade splátok vôbec nie je evidovaný). Rovnako žalobkyňa nezaznamenala zaplatenie sumy 64,- Eur, ktoré bolo preukázané Potvrdením zo dňa 10.09.2010. V prípade úhrady sumy 482,19 Eur poradové číslo Zmluvy nekorešponduje s dátumom, pretože v Potvrdení je 08.03.2013 a v prehľade 06.03.2013. Pripustila, že kde sú malé rozdiely v dátumoch, možno to bolo spôsobené tým, že od prevzatia finančných prostriedkov do ich prevodu na účet žalovaného mohlo uplynúť určité obdobie. Trvala však na tom, aby žalovaný presne uviedol, aké sumy boli vyplatené na úver do mesiaca jún 2016, aby bolo možné zosumarizovať celkovo zaplatenú sumu žalobkyňou v prospech žalovaného. Tiež vyslovila názor, že v prípade absencie riadnej evidencie úhrad, nie je

vylúčené, že osoba, ktorá bola poverená vyberaním týchto splátok, p. B., riadne neodvádzala vybrané prostriedky a neoprávnené s nimi manipulovala. Podľa poznatkov žalobkyne, je údajne proti označenej zamestnankyni vedené aj trestné stíhanie, čo však je vecou žalovaného, nie žalobkyne.

Žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou, navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť s poukazom na to, že dňa 22.01.2010 bola uzatvorená Zmluva o úvere č. 705800253 v zmysle Obchodného zákonníka a preto nie je možno aplikovať na Zmluvu o úvere ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Zmluva bola uzavretá za účelom zamestnania, a keďže Zákon o spotrebiteľských úveroch vylučuje, aby bola za spotrebiteľa považovaná osoba, ktorá si berie úver za účelom zamestnania, je vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Čo sa týka Dohody, poukázal na ust. § 551 Občianskeho zákonníka s tým, že tento inštitút predstavuje legitímny prostriedok slúžiaci veriteľovi na zabezpečenie dlhu. Ide o dohodu na základe dobrovoľnosti. Dohoda bola uzavretá písomne medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom, ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, obsahuje súhlas dlžníka, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky. Konsenzus oboch strán je vyjadrený podpisom oboch zmluvných strán. Na to, aby si žalovaný mohol uplatniť svoje práva vyplývajúce z Dohody, stačí, aby došlo k takej skutočnosti, ktorá ho oprávňuje obrátiť sa na zamestnávateľa. Povinnosť plniť ukladá priamo Zmluva o úvere, resp. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere. Dohoda predstavuje samostatný dokument, pričom argumentáciu žalovaného podporuje aj novela Zákona č. 205/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarcia pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky, alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmoch, ak je Dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny. Za týchto okolností žalovaný trvá na tom, že Dohoda je uzavretá platne a je spôsobilá vyvolať účinky, ktoré zmluvné strany uzavretím takého úkonu sledujú. Súčasne poukázal aj na zásadu čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorej každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Právny poriadok nepozná žiadne obmedzenia vzťahujúce sa na aplikáciu inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Podľa názoru žalovaného, nerealizovaním zrážky zo mzdy, by žalobkyňi vznikla závažnejšia ujma, ako realizovaním tejto Dohody.

Následne žalobkyňa doplnila svoje stanovisko písomným podaním zo dňa 09.06.2016 na základe komunikácie so zamestnávateľom, kde zisťovala celkový rozsah vykonaných zrážok do 06.06.2016. Na základe Zmluvy pod číslami 8705800253 a 705800253 (ide o totožné Zmluvy) žalovaný písomne požiadal zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážky zo mzdy od 01.01.2012, odkedy sa realizovali zrážky vo výške 10,- Eur a následne od 01.05.2015 až do apríla 2016 sa vykonávali zrážky v sume 66,- Eur. Zamestnávateľ žalobkyne vykonal zrážku zo mzdy v mesiaci apríl 2016 a do uvedeného obdobia vrazil celkom sumu evidovanú pod uvedenými číslami zmluvy vo výške 1.338,38 Eur /686,38 Eur + 652,- Eur). Okrem toho bola zaplatená na základe Potvrdenia o prevzatí finančných prostriedkov suma 645,19 Eur (482,19 Eur + 33,- Eur + 64,- Eur + 33,- Eur + 33,- Eur). Z tohto výpočtu vyplýva, že na základe predmetnej Zmluvy, získal žalovaný od žalobkyne peňažné prostriedky v celkovej výške 1.983,57 Eur. Po odpočítaní sumy 400,- Eur, ktorú bola povinná žalobkyňa na základe úveru zaplatiť, predstavuje rozdiel sumu 1.583,57 Eur, ktorú si uplatňuje žalobkyňa.

Žalovaný sa po doručení zápisnice a písomného stanoviska žalobkyne vyjadril v tom zmysle, že na základe predmetnej Zmluvy o úvere, bola zamestnávateľom poukázaná žalovanému suma 1.414,38 Eur. Žalobkyňa mala uzavretú s veriteľom ešte inú Zmluvu o úvere, bez uzavretej Dohody o zrážkach zo mzdy a tam bol už úver splatený. Nejednalo sa o zmluvu č. 8705800253. Číslo 8 pred číslom Zmluvy predstavuje len usmernenie, že sa jedná o zrážku zo mzdy a nie o dve rozdielne Zmluvy.

Z predloženej ťažko čitateľnej fotokópie Zmluvy o úvere bolo zistené, že bola uzavretá dňa 22.01.2010, medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníčkou. Na základe Zmluvy mal byť poskytnutý úver vo výške 400,- Eur. Dlžník sa zaviazal zaplatiť aj sumu 392,- Eur. Dôvod nie je možné vyčítať z nečitateľného textu, takže celková suma, ktorú mala zaplatiť žalobkyňa, bola 792,- Eur, ktorú mala zaplatiť v 12 mesačných splátkach po 66,- Eur, počnúc dňom 03.03.2010. V časti, kde mal dlžník prehlásiť, že finančné prostriedky sú poskytované pre výkon zamestnania, bolo zaznačené len znamienkom „X“, žiadne iné dôvody nebolo možné zistiť. Ďalší text Zmluvy nie je čitateľný, takže nie je z neho možné vyvodit', či odkazuje na nejaké ďalšie úpravy.

Zo splátok a pokút vzťahujúcich sa k číslu Zmluvy 705800253 je zrejmé, že v roku 2010 boli zaplatené dve splátky po 33,- Eur (09.04.2010 a 19.04.2010). Ďalšia splátka vo výške 34,- Eur bola zaplatená dňa 14.10.2010. V roku 2011 bola zaplatená dňa 11.01.2011 suma 64,- Eur, dňa 15.02.2011 suma 33,- Eur, v dňoch 20.04.2011a 13.07.2011 suma po 66,- Eur. Ďalšie splátky boli evidované pravdepodobne aj zo zrážok zo mzdy, od 12.12.2011 a 11.01.2012, kedy bola zaplatená suma po 66,- Eur, od 13.02.2012 do 13.02.2013 bola mesačne platená suma 10,- Eur. Dňa 06.03.2013 bola evidovaná úhrada sumy 482,19 Eur, od 08.03.2013 do 10.04.2015 bola zaplatená suma mesačne vo výške 10,- Eur.

Z predložených Potvrdení o prevzatí finančných prostriedkov je zrejmé, že žalobkyňa vykonala úhrady dňa 29. 03. 2010 vo výške 33,- Eur, 12. 04. 2010 vo výške 33,- Eur, 10. 09. 2010 vo výške 64,- Eur, 12. 10. 2010 vo výške 34,- Eur. Okrem toho bolo predložené aj Potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov na sumu 482,19 Eur, z ktorého nie je možné vyčítať dátum vystaveného potvrdenia. Je však nesporné, že táto suma bola zaplatená v prospech žalovaného, čo vyplýva z prehľadu splátok a pokút, kde je evidovaný dátum ku dňu 06.03.2013.

Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bol uzavretá dňa 22. 01. 2010 medzi spoločnosťou Pohotovosť s. r. o. a žalobkyňou, z ktorej nevyplýva, že by žalobkyňa bola označená ako podnikateľka, pretože na Dohode sa nachádza výlučne rodné číslo žalovanej. Z predformulovaného textu Dohody bolo zistené, že Dohoda mala byť uzavretá v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka, pričom dlžník súčasne vystavil aj zmenku, v ktorej sa zaviazal zaplatiť na rad veriteľa zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom v zmysle Zákona o zmenkách a šekoch a zaplatiť zmenkový úrok 0,25 % denne, ako aj úrok z omeškania. V zmysle čl. II. Dohody mal dlžník súhlasiť s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky zabezpečilo vykonávaním pravidelných mesačných splátok a aby zamestnávateľ žalobkyne vykonával mesačne zrážky zo mzdy na označený účet žalovaného, variabilný symbol č. 8705800253 (je to aj číslo Zmluvy). Po ukončení poslednej zrážky zo mzdy, mal veriteľ zaslať zamestnávateľovi dlžníka výpočet zmenkových a zákonných úrokov, ktoré medzičasom pripadnú k istine do jej úplného uhradenia.

Žalovaný požiadal listom zo dňa 28.04.2015 zamestnávateľa žalobkyne, Trenkwalder a.s., so sídlom v Banskej Bystrici, o vykonávanie zrážok zo mzdy, s tým, že v tejto žiadosti uviedol, že dlžník z celkovej dlžnej sumy zaplatil sumu 1.333,19 Eur a zamestnávateľ má výšku mesačných splátok upraviť podľa Dohody až do úplného uhradenia dlhu, ktorý ku dňu podania žiadosti predstavoval 993,95 Eur.

Zamestnávateľ žalobkyne Trenkwalder a.s., so sídlom v Banskej Bystrici na žiadosť žalobkyne, predložil výpočet zostatku limitových zrážok ku dňu 06.06.2016, z ktorého súd zistil, že v prospech žalovaného boli vykonané zrážky pod č. 705800253 v sume 686,38 Eur a pod č. 8705800253 vo výške 652,- Eur, spolu 1.338,38 Eur.

Súd konštatuje, že každá zmluva môže byť spotrebiteľskou, pokiaľ vykazuje znaky určené právnou úpravou. V zmysle vyššie citovaných ustanovení, pre kvalifikáciu zmluvy ako spotrebiteľskej je dôležité to, že ide o zmluvu, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch v rovnakej podobe, tzv. formulárovej, medzi podnikateľom vykonávajúcim svoju podnikateľskú činnosť a spotrebiteľom, ktorý takúto činnosť nevykonáva a nemá možnosť reálnym spôsobom zmeniť obsah pripraveného návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať o zmene návrhu, s možnosťou dosiahnutia úspechu. Spotrebiteľ má možnosť prijať alebo neprijať návrh zmluvy. Spotrebiteľské zmluvy sú v našom právnom poriadku upravené Zákonom o ochrane spotrebiteľa, Zákonom o spotrebiteľskom úvere a Občianskym zákonníkom.

Z hľadiska posúdenia, či v danom prípade sa jedná o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd konštatuje, že z predloženej Zmluvy o úvere nie je možné v žiadnom prípade vyvodiť, že v čase uzavretia zmluvy žalobkyňa nemala postavenie spotrebiteľa, pretože v zmysle ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Záznam, že žalobkyňa zobrala úver na výkon zamestnania, mal vyplývať len z vyznačenia znamienkom „X“ v príslušnej kolónke Zmluvy, pričom nie je nijako preukázané, či záznam bol vykonaný žalobkyňou, či bol vykonaný pred podpisom Zmluvy, alebo či záznam nevykonala osoba poverená veriteľom, práve z dôvodu, aby sa veriteľ vyhol posudzovaniu záväzkového vzťahu ako vzťahu zo spotrebiteľskej zmluvy. Takéto podstatné dojednanie malo byť riadne vyjadrené, tak aby nevzbudzovalo žiadne pochybnosti, pretože sa jedná podľa názoru súdu o zásadnú záležitosť pre účely posúdenia právneho režimu, pod ktorý konkrétne podlieha poskytnutie úveru. Nie je v danom prípade nepodstatné, či sa jedná o vzťah,

ktorý sa posudzuje v prípade podnikateľov podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, alebo v prípade fyzickej osoby, nepodnikateľa, podľa Občianskeho zákonníka, Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa výpovede žalobkyne, uvedený úver zobrala ako fyzická osoba bez konkrétneho účelu.

V danom prípade súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je potrebné posudzovať ako vzťah vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, podľa príslušných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere, Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v aktuálnom znení v čase uzavretia Zmluvy.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 4 písm. a/ uvedeného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
 - h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
 - i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
 - j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
 - l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
 - m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
 - n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
 - o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
 - p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
 - q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.
- Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
 - b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.
- Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ust. § 3 ods. 1 Zákona č. 250/2007 Z. z., každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru a kontroly (ďalej len "orgán dozoru") a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ust. § 551 ods. 1 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá má zabezpečovať uspokojenie pohľadávok žalovaného z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor pre postihnutie majetku žalobcu, a to vymáhaním okrem dlžnej sumy, a to istiny úveru, príslušenstva, aj tých plnení v jeho prospech, ktoré sa zakladajú na prípadných neprijateľných podmienkach uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Tým reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok upravený v ust. § 551 OZ, sa totiž od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácania veriteľovej pohľadávky. Účinnosť Dohody nastáva okamihom jej predloženia platiteľovi mzdy dlžníka, a na jej základe sa postupne uspokojuje pohľadávka veriteľa vykonávanými zrážkami zo mzdy dlžníka. Zamestnávateľ pravidelne vypláca veriteľovi až do úplného zaplatenia jeho pohľadávky vykonané zrážky zo mzdy. Nie je tak vylúčené, že platiteľ mzdy dlžníka môže zraziť

zo mzdy aj neprípustné plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Výška vymáhanej pohľadávky (vrátane jej príslušenstva) je totiž založená iba na subjektívnej predstave veriteľa, a nie na objektívnom (komplexnom) posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok v nej obsiahnutých po preskúmaní súdom ex offa, v súlade so zákonnými požiadavkami ochrany spotrebiteľa stanovenými vnútroštátnymi zákonmi a Smernicou Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy, musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok. Účinnosť Dohody nastáva okamihom „uplatnenia si práva veriteľa“, teda jej fyzického predloženia platiteľovi mzdy, preukázaného Dohodou o zrážke zo mzdy, nestačí len potvrdenie o tom, že Dohoda bola uzatvorená. Ďalšou podmienkou je, že sa tak môže stať až potom, čo je pohľadávka zročná a dlžník ju nespláca. Tento zabezpečovací inštitút sa vyznačuje akcesoritou, to znamená vedľajší zabezpečovací vzťah je závislý na existencii hlavného záväzku a subsidiaritou. To znamená, že veriteľ sa môže dožadovať uspokojenia pohľadávky výkonom dohodnutých zrážok zo mzdy až potom, čo dlžník dobrovoľne neplní svoj záväzok.

Žalobkyňa a žalovaný uzavreli Zmluvu o úvere č. 705800253 dňa 22.01.2010. V zmysle zmluvy bol poskytnutý žalobkyni úver vo výške 400,- Eur, pričom celková suma, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť na základe Zmluvy o úvere, predstavovala vrátane poplatku sumu 792,- Eur. Túto sumu mala žalobkyňa zaplatiť v 12 mesačných splátkach po 66,- Eur. Okrem identifikačných údajov žalobkyne, žalovaného a údajov súvisiacich s výškou poskytnutého úveru, s počtom a výškou splátok, zo Zmluvy nevyplynuli ďalšie dojednania, ktoré vyžaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch. Pri posudzovaní Zmluvy o úvere v zmysle ust. § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, kde sú stanovené náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, súd dospel k záveru, že Zmluva okrem základných osobných identifikačných údajov účastníkov záväzkového vzťahu, údajov o výške úveru a poplatku, o výške splátky a počte splátok, neobsahovala ďalšie náležitosti, ktoré vyžaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a to napriek tvrdeniu žalovanej.

V danej Zmluve absentovali údaje o RPMN, o ročnej úrokovej sadzbe, o priemernej RPMN, o konečnej splatnosti, údaje o zložení splátok, o spôsobe priradovania úhrad k jednotlivým zložkám splátky. Úver žalobkyňa uzatvárala ako fyzická osoba, ktorá nepodnikala a nebolo preukázané, že úver mal byť poskytnutý na výkon povolania/zamestnania. Z uvedenej Zmluvy nie je možné pre nečitateľnosť vyčítať ani odkaz na VPPÚ, ktoré sa mali nachádzať na zadnej časti Zmluvy. Aj za predpokladu, že by bol odkaz na VPPÚ čitateľný, súd konštatuje, že len podľa ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, možno časť obsahu Zmluvy určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky, vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcich Zmluvu známe a priložené. Úprava v Občianskom zákonníku, podobné ustanovenie ako je v ust. § 273 ods. 1, neobsahuje. Je teda vylúčené, aby sa VPPÚ, bez ďalšieho stali súčasťou Zmluvy. Z toho plynie, že pokiaľ by sa zmluvné strany dohodli na tom, že pre daný zmluvný vzťah budú aplikovať dojednania obsiahnuté vo všeobecných - úverových podmienkach, bez ich podpisu, sa podľa názoru súdu nemôže stať súčasťou Zmluvy, pretože pre dodržanie podmienky písomnej formy Zmluvy je nutné, aby boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané aj VPPÚ.

V prípade absencie týchto údajov v Zmluve, právnym následkom nie je neplatnosť celej zmluvy, ale že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V prípade bezpoplatkového a bezúročného úveru, mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť sumu 400,- Eur.

Z hľadiska obsahu predloženej Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je zrejmé, že v tomto prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, s vopred určeným textom, kde bolo možné dopísať len identifikačné údaje týkajúce sa osoby dlžníka, jeho zamestnávateľa. Dohoda bola podpísaná spolu so Zmluvou o úvere dňa 22.01.2010, pričom už priamo v Dohode bola uvedená výška zrážky. Je nereálne a nelogické, aby na počiatku záväzkového vzťahu bola určená výška zrážky, nakoľko zrážky zo mzdy je možné realizovať až v čase, keď je pohľadávka splatná a dlžník riadne nespláca svoj dlh, pričom výška zrážky zo mzdy musí rešpektovať zásady podľa ust. 276 až 281 O.s.p., podľa ktorých môže zamestnávateľ zrážať len sumu, ktorú mu povoľuje zákon. Čo však súd považuje za podstatné, že veriteľ - žalovaný, v danej Dohode opomenul vyznačiť pohľadávku, pre ktorú mieni požiadať o zrážku zo mzdy dlžníka. Údaj o tom, že dlžník má platiť takto vopred označené splátky na variabilný symbol, ktorý je zhodou okolností číslom zmluvy, súd nepovažuje za riadne označenie pohľadávky, ktorá je predmetom Dohody. Dohoda bola síce v jej formulárovej podobe podpísaná žalobkyňou, ale z dokazovania nevyplynulo, že by podmienky Dohody boli výsledkom individuálneho dojednania, pretože aj z výpovede žalobkyne vyplynulo, že nebola osobitne oboznámená s podmienkami, za akých

bude Dohoda realizovaná, podpisovala ju spolu s ďalšími listinami, bez možnosti inej voľby. Možnosť nepodpísať Dohodu bola nepochybne vylúčená, pretože aj z vyjadrenia žalovaného vyplynulo, že Dohodu považoval za podstatný zabezpečovací prvok plnenia platobných povinností žalobkyňou zo Zmluvy. Takto koncipované podmienky v Dohode, kde chýba základná náležitosť - označenie pohľadávky, skutočný prejav vôle žalobkyne uzavrieť Dohodu, súd považuje za neplatné dojednanie. Dohoda bola uzavretá v rozpore s ust. § 551 OZ a z toho dôvodu je predmetná Dohoda neplatná v zmysle ust. § 39 OZ, v zmysle ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Žalobkyňa sa domáhala okrem určenia neplatnosti Dohody, aj vydania bezdôvodného obohatenia v rozsahu 1.147,19 Eur spolu s úrokom z omeškania.

Podľa ust. § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil a tým, na úkor koho sa obohatil. Z toho vyplýva, že bezdôvodné obohatenie je zamerané tak, aby sa vydalo tomu, na úkor koho bolo získané. V danom prípade žalobkyňa si uplatnila vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože žalovaný získal majetkový prospech bez právneho dôvodu, nakoľko úver, ktorý poskytol žalobkyňi, predstavoval výšku 400,- Eur. Žalovaná mala zaplatiť len sumu 400,- Eur, zaplatila sumu 1.547,19 Eur, čo bolo preukázané prehľadom splátok a pokút, Potvrdeniami o prevzatí finančných prostriedkov a tiež správou zamestnávateľa o vykonaných zrážkach zo mzdy, napriek tomu, že žalovaný už čase, kedy požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonanie zrážok (dňa 28.04.2015), vedel, že žalobkyňa už zaplatila sumu 1.333,19 Eur, žiadal aj o vykonanie ďalších zrážok na sumu 993,95 Eur, a to bez právneho dôvodu. Rozdiel medzi sumou 400,- Eur a zaplatenou sumou žalobkyňou vo výške 1.547,19 Eur tvorí bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne.

Podľa ust. § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Žalovaný sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia najneskôr podaním žaloby, dňom 01. 10. 2015.

Výška úroku z omeškania k uvedenému dňu sa riadila ust. § 3 Nariadenia vlády č. 20/2013 Z. z., podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná sadzba ECB predstavovala k uvedenému dňu omeškania výšku 0,05 % ročne. Súd priznal úrok z omeškania vo výške 5,05 % z dlžnej sumy (0,05 % + päť percentuálnych bodov).

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa sa dôvodne domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov a vydania bezdôvodného obohatenia v priznanej sume vrátane úroku z omeškania, preto v tejto časti žalobe vyhovel.

Žalobkyňa navrhla vylúčenie ďalšej časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, aj v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, na samostatné konanie. Dôvodom bola skutočnosť, že jej zamestnávateľ vykonával aj ďalšie zrážky zo mzdy nad rámec doposiaľ preukázaných zrazených súm, v prospech žalovaného. Bude potrebné preukázať presnú výšku ďalších zrážok, čo bude možné až po ukončení zrážok zo mzdy.

Súd vylúčil vec v navrhovanom rozsahu podľa ust. § 112 ods. 2 O.s.p., pretože z dokazovania skutočne vyplynulo, že zamestnávateľ napriek prebiehajúcemu konaniu a nariadenému predbežnému opatreniu, pokračoval vo vykonávaní zrážok zo mzdy žalobkyne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.